

Тернопільський національний
технічний університет імені Івана
Пулюя

Каф. інформаційної
діяльності та
соціальних наук

Історія та культура України

СИЛАБУС

1. Освітні програми, для яких дисципліна є обов'язковою:

#	Рівень освіти	Галузь знань	Спеціальність	Освітня програма	Курс(и)	Семестр(и)
1	бакалавр	17. Електроніка та телекомунікації	172. Телекомунікації та радіотехніка (бакалавр)	«Телекомунікації та радіотехніка»	1	1-2

2. Дисципліна пропонується як вибіркова для усіх рівнів вищої освіти і усіх освітніх програм.

3. Інформація про автора курсу

Прізвище, ім'я та по батькові	Потіха Оксана Богданівна
Науковий ступінь	канд. іст. наук
Вчене звання	немає
Посилання на сторінку викладача(ів) на офіційній веб-сторінці університету	http://library.tntu.edu.ua/personaliji/a/p/potiha-oksana-bohdanivna/
E-mail (в домені tntu.edu.ua)	potiha_o@tntu.edu.ua

4. Інформація про навчальну дисципліну

Розподіл аудиторних годин	Лекції: 34 Практичні заняття: 34 Лабораторні заняття: 0
---------------------------	---

4. Інформація про навчальну дисципліну	
	Кількість годин самостійної роботи: 82 Кількість кредитів ECTS: 5
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік екзамен
Посилання на електронний навчальний курс у СЕН університету ATutor	https://dl.tntu.edu.ua/bounce.php?course=3014

5. Програма навчальної дисципліни

Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Мета викладання освітньої компоненти: формування системи знань про загальнолюдські цінності й національні пріоритети, закономірності культурного процесу, українську історію та культуру, як специфічний та унікальний феномен людства; розкриття сутності і особливостей української історії та культури як складової європейського культурного простору, визначення внеску національних досягнень у світову загальнолюдську скарбницю; виховання моральних цінностей, етичних принципів, толерантності та шанобливого ставлення до національних та культурних надбань.

Завдання навчальної дисципліни «Історія та культура України».

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей:

Інтегральної:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі телекомунікацій та радіотехніки, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальних:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1).
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК 5).
- Здатність працювати в команді (ЗК 6).
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 7).
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК 12).

За результатами вивчення дисципліни студент повинен продемонструвати такі результати навчання:

- Вміння управлінсько-організаційної роботи у колективі (бригаді, групі, команді тощо), вміння оцінювати та розподіляти завдання між співробітниками та нести відповідальність за результати своєї та колективної роботи (ПРН 14).
- Здатність ініціювати ідеї та пропозиції щодо підвищення ефективності управлінської, виробничої, навчальної та іншої діяльності (ПРН 15).

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі навчання за освітньою програмою

Перелік дисциплін, або знань та умінь, володіння якими необхідні студенту (вимоги до рівня підготовки) для успішного засвоєння дисципліни

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Історія та культура України» значно підвищиться, якщо студент добре володіє фактологічною базою шкільних курсів всесвітньої історії та історії України, інших суспільствознавчих предметів.

Зміст навчальної дисципліни

Лекційний курс (формулювання тем)

- Лекція 1. Теоретичні засади дисципліни „Історія та культура України”. Стародавня доба в історії України.
- Лекція 2. Княжа доба.
- Лекція 3. Українська козацька держава.
- Лекція 4. Під імперською владою: Україна кінці XVIII – на початку XX ст.).
- Лекція 5. Українська національна революція 1917–1920 рр.: відродження української державності.
- Лекція 6. Україна у період між двома світовими війнами.
- Лекція 7. Радянська доба в історії України.
- Лекція 8. Становлення незалежної України.
- Лекція 9. Сутність поняття культури. Феномен української культури. Стародавня культура України.
- Лекція 10. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства.
- Лекція 11. Українська культура в епоху Відродження та Реформації (XIV-XVII ст.).
- Лекція 12. Українське культурне життя в епоху Просвітництва (друга половина XVII–XVIII ст.).
- Лекція 13. Українська культура у XIX ст.
- Лекція 14. Культура України на перших десятиліттях XX ст.
- Лекція 15. Розвиток культури України в умовах тоталітарного режиму.
- Лекція 16. Провідні тенденції розвитку сучасної української культури.
- Лекція 17. Внесок діаспори в розвиток української культури.

Практичні заняття (теми)

- Тема 1. Стародавня доба в історії України
- Тема 2. Княжа доба.
- Тема 3. Українська козацька держава.
- Тема 4. Під імперською владою: Україна кінці XVIII – на початку XX ст.).
- Тема 5. Українська національна революція 1917–1920 рр.: відродження української державності.
- Тема 6. Україна у період між двома світовими війнами
- Тема 7. Радянська доба в історії України.
- Тема 8. Становлення незалежної України.
- Тема 9. Стародавня культура України.
- Тема 10. Культура княжої доби.
- Тема 11. Українська культура епохи Відродження (XIV-XVII ст.). Козацька культура.
- Тема 12. Епоха Просвітництва в Україні (кін. XVII-XVIII ст.).
- Тема 13. Українська культура доби національного відродження у XIX ст.
- Тема 14. Культура України перших десятиліттях XX ст.
- Тема 15. Розвиток культури України в умовах тоталітарного режиму.
- Тема 16. Провідні тенденції розвитку сучасної української культури.
- Тема 17. Внесок діаспори в розвиток української культури.

Самостійна робота студента/аспіранта

- 1. Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу.
 - Тема 1. Стародавня доба в історії України.
 - Тема 2. Княжа доба.
 - Тема 3. Українська козацька держава.
 - Тема 4. Під імперською владою: Україна кінці XVIII – на початку XX ст.).
 - Тема 5. Українська національна революція 1917–1920 рр.: відродження української державності.
 - Тема 6. Україна у період між двома світовими війнами.
 - Тема 7. Радянська доба в історії України.
 - Тема 8. Становлення незалежної України.
 - Тема 9. Стародавня культура України.
 - Тема 10. Культура княжої доби.
 - Тема 11. Українська культура епохи Відродження (XIV-XVII ст.). Козацька культура.
 - Тема 12. Епоха Просвітництва в Україні (кін. XVII-XVIII ст.).
 - Тема 13. Українська культура доби національного відродження у XIX ст.
 - Тема 14. Культура України перших десятиліттях XX ст.
 - Тема 15. Розвиток культури України в умовах тоталітарного режиму.
 - Тема 16. Провідні тенденції розвитку сучасної української культури.
 - Тема 17. Внесок діаспори в розвиток української культури.
- 2. Підготовка до проведення контрольних заходів (контрольних робіт, тестування, заліку, екзамену).

Навчальні матеріали та ресурси

Методичне забезпечення

1. Історія та культура України. Збірник тестових завдань для студентів усіх форм навчання / Укл. Потіха О.Б. Тернопіль, 2018. 133 с.
2. Короткий термінологічний словник з історії України. Методична розробка для організації самостійної роботи студентів усіх форм навчання / Укл. Потіха О.Б. Тернопіль, 2018. 36 с.
3. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни „Історія та культура України” для студентів денної та дистанційної форм навчання / укл. О.Б. Потіха. Тернопіль, 2022. 36 с.

2. Рекомендована література

Базова

1. Бойко О. Новітня історія України (2014-2019 рр.). Київ : ВЦ «Академія», 2020. 160 с.
2. Війна і міф. Невідома Друга світова / за заг. ред. О. Зінченка, В. В'ятровича, М. Майорова; Укр. ін-т нац. пам'яті. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2016. 272 с.
3. В'ятрович В. Україна. Історія з грифом «Секретно»/ Володимир В'ятрович. 2-ге вид. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2017. 512 с.
4. Грицак Я. Подолати минуле: глобальна історія України. Київ: Портал, 2021. 408 с.
5. Епшлбом Е. Червоний голод. Війна Сталіна проти України / Енн Епшлбом ; наук. ред. Л. Гриневич ; пер. Д. Маттінглі, О. Кисіль ; відп. за вип. У. Густей. Київ : HREC PRESS, 2018. 437 с.
6. Грушевський М. Ілюстрована історія України. Київ : Корбуш, 2019. 720 с.
7. Історія української культури (від стародавніх часів до XIX століття) : ілюстрована хрестоматія : у 3 ч. / за заг. ред. Ю. С. Сабадаш. Ч. 1. Київ : Ліра-К, 2020. 320 с.
8. Історія української культури (XX століття) : ілюстрована хрестоматія. Ч. 2 / за заг. ред. Ю. С. Сабадаш. Київ : Ліра-К, 2022. 292 с.
9. Історія української культури: Навч. посіб. / О. Ю. Павлова, Т.Ф. Мельничук, І. В. Грищенко; за ред. О. Ю. Павлової. К.: Центр учбової літератури, 2019. 368 с.
10. Плохій С. Брама Європи / Сергій Плохій; пер. з англ. Романа Клочка. Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 496 с.
11. Плохій С. «Козацький міф. Історія і націєтворення в епоху імперій» Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. 440 с.
12. Палій О. Короткий курс історії України. К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2017. 464 с.

Допоміжна

1. Дашкевич Я. «Постаті. Нариси про діячів історії, політики та культури», укладачі Капраль М., Фелонюк А., Сварник Г., Скочиляс І. Львів, «Піраміда», 2016. 807 с.
2. «Дисиденти. Антологія текстів», упорядники Сінченко О., Стус Д., Фінберг Л. Київ-Львів, «Дух і Літера», 2018. 626 с.
3. «Друга світова. Непридумані історії», упорядник Вахтанг Кіпіані. Харків, «Vivat», 2018. 304 с.
4. Гуржій О.І. та ін. Гетьманська Україна / О.І. Гуржій, Т.В. Чухліб. К., 2016. 320 с.
5. Історія України від діда Свирида / Ілюстрації О. Бондаренка, каліграфія Н. Ком'яхової. Книга перша. Київ: Сілаєва О. В., 2017. 272 с.
6. Історія України від діда Свирида / Ілюстрації О. Бондаренка, каліграфія Н. Ком'яхової. Книга 2. К.: Сілаєва О. В., 2017. 384 с.
7. Історія України від діда Свирида / Ілюстрації О. Бондаренка, каліграфія Н.Ком'яхової. Книга 3. Київ: Сілаєва О. В., 2020. 392 с.
8. Історія України написана у V ст. до нашої ери Геродотом, перекл. Спасько С.К. К.: ФОП Стебеляк О.М., 2019. 144 с.
9. Конквест Р. «Жнива скорботи: радянська колективізація і голодомор». Київ, «Центр навчальної літератури», 2019. 275 с.
10. Лавріненко Ю. Розстріляне відродження. Антологія 1917–1933. Поезія – проза – драма – есей / Юрій Лавріненко. К. : Смолоскип, 2004. 992 с.
11. Плохій С. Походження слов'янських націй. Домодерні ідентичності в Україні, Росії та Білорусії. К.: Критика, 2015. 456 с.
12. Скоропадський П. «Спогади. Кінець 1917 – грудень 1918». Київ, «Наш формат», 2016. 493 с.
13. Сучасна культурологія: постмодернізм у логіці розвитку української гуманістики : колективна монографія / Ю. С. Сабадаш, О. М. Гончарова, Л. Г. Дабло та ін. ; за заг. ред. Ю. С. Сабадаш. Київ : Ліра-К, 2021. 432 с.

3. Інформаційні ресурси

1. Днеслово: інтернет-збірник наукових праць // URL: http://dneslovo.at.ua/load/istorija_ukrajini/24
2. Енциклопедія українознавства // URL: <http://diasporiana.org.ua>
3. Електронний навчальний курс у середовищі електронного навчання університету ATutor «Історія та культура України», ID:3014 / О.Б. Потіха // <https://dl.tntu.edu.ua/login.php?course=3014>
4. Ізборник (збірники документів з історії України) // URL: <http://litopys.org.ua/>

5. Ізборник. Історія України IX-XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації // URL: <http://izbornyk.org.ua/>
Інститут історії України НАН України. URL: <http://www.history.org.ua/>
6. Історія української культури. Ізборник // URL: <http://litopys.org.ua/istkult/ikult.htm>
7. Національна бібліотека України імені В.Вернадського // URL: www.nbuv.gov.ua
8. Підручники онлайн . Історія України // URL: <http://textbooks.net.ua/content/section/35/41/>
9. Українська історична книга // URL: <http://historybooks.com.ua/>
10. Український інститут національної пам'яті // URL: www.memory.gov.ua
11. Чтиво. Електронна бібліотека // URL: <https://chtyvo.org.ua/>

6. Політика та контроль навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Політика навчальної дисципліни

Політика контролю.

Семестровий рейтинг студента з дисципліни складається з балів, які він отримує за проміжні контрольні роботи для перевірки засвоєння вивченого матеріалу, опитування, письмових контрольних робіт, есе, проєктів, модульних контролів, тестування, складання заліку (I сем.), екзамену (II сем.).

Політика щодо консультивання.

Консультації протягом семестру проводяться згідно затвердженого на кафедрі українознавства і філософії графіку на початку навчального семестру.

Політика щодо перескладання.

Відпрацювання пропущених занять з поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій.

Перескладання модульного контролю допускається протягом тижня. Перескладання заліків та екзамену відбувається в терміни, визначені графіком навчального процесу.

Політика щодо академічної доброчесності.

Не порушувати принципи академічної доброчесності (ст. 42 Закону про освіту). Очікується, що робота студента буде самостійною, тобто з власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування – за умов дистанційної форми навчання та підготовки практичних завдань в процесі заняття. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем.

Політика щодо відвідування.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом навчального процесу. За наявності поважних причин (наприклад, хвороба, особливі потреби, відрядження, сімейні обставини, участь у програмах академічної мобільності тощо) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком за погодженням із керівником курсу та деканатом.

Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання

Форма підсумкового семестрового контролю – залік (I семестр), екзамен (II семестр).

Курс містить по два модулі у I та II семестрах.

Оцінювання:

I семестр.

Модуль 1- теоретичний матеріал по 4 темах (тестування) 15 балів, робота на практичних заняттях - 20 балів. Модуль

2 - теоретичний матеріал по 4 темах (тестування) 20 балів, робота на практичних заняттях - 20 балів.

До підсумкового семестрового контролю (заліку) допускаються студенти, які протягом семестру виконали всі види навчальної роботи, успішно пройшли проміжні (модульні) контролі і набрали не менше 45 балів семестрової бальної оцінки.

Підсумкова семестрова оцінка заліку складається з суми балів, отриманих студентом при проведенні проміжних (модульних) контролів рівня засвоєння теоретичних знань (за перший та другий модулі) та отриманих балів за практичні роботи. Залікову рейтингову оцінку студенти отримують автоматично пропорційно до суми балів семестрової бальної оцінки (за кожних три бали семестрової бальної оцінки студент отримує 1 бал підсумкової семестрової бальної оцінки). Проведення семестрового контролю у формі заліку не передбачає обов'язкової присутності студента.

II семестр.

Модуль 1- теоретичний матеріал по 4 темах (тестування) 15 балів, робота на практичних заняттях - 20 балів. Модуль

2 - теоретичний матеріал по 5 темах (тестування) 15 балів, робота на практичних заняттях - 25 балів.

До підсумкового семестрового контролю (екзамену) допускаються студенти, які протягом семестру виконали всі види навчальної роботи, успішно пройшли проміжні (модульні) контролі і набрали не менше 45 балів семестрової бальної оцінки.

Підсумкова семестрова оцінка екзамену складається з суми балів, отриманих студентом при проведенні проміжних (модульних) контролів рівня засвоєння теоретичних знань (за перший та другий модулі), отриманих балів за практичні роботи та екзаменаційної рейтингової оцінки 25 балів, яка передбачає теоретичний курс – 10 балів і практичний курс 15 балів.

Студент має право не складати семестровий екзамен і отримати екзаменаційну рейтингову оцінку 25 балів, якщо впродовж

семестру він виконав усі види навчальної роботи, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни і набрав 70 – 75 балів підсумкової семестрової модульної рейтингової оцінки.

Підсумкова оцінка записується за 100-бальною шкалою із подальшим переведенням її у шкалу Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) відповідно А, В, С, D, E, F, FX, при цьому чотирибальна шкала оцінок (з записом семестрової оцінки «відмінно» - А, «добре» - В,С, «задовільно» - D, E відповідають підсумковому результату «зараховано», «незадовільно» -F, FX відповідає підсумковому результату «незараховано»).

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Шкала оцінок		
ВНЗ (100-бальна)	Національна (4-бальна)	ECTS
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
75-81		C
67-74	Задовільно	D
60-66		E
35-59	Незадовільно	FX
1-34		F

Затверджено рішенням кафедри _____ українознавства і філософії

(протокол № 1 від « 02 » 09 2022 року).